

POSEBNA PRILOGA

UTRIP *okolja*

V Krki skrb za naravno in družbeno okolje ureničujemo tudi z obdobjnimi srečanji z okoliškimi prebivalci. Ker nam okoliščine srečanja v živo letos niso dovoljevale, neprekinjen dialog pa je za dobre sosedske odnose ključen, smo za prebivalce KS Ločna-Mačkovec aktualne okoljevarstvene teme združili v informativnem snopiču. Tega v nadaljevanju v celoti objavljamo kot del redne številke Utripa, saj gre za vsebine s širšo sporočilno vrednostjo, ki poudarjajo pomen odgovornega ravnanja prav vsakega izmed nas.

ZAVEZANI DOBRIM PRAKSAM VAROVANJA OKOLJA

V Krki se zavedamo, da sta partnerstvo in zaupanje temelja za spoštljiv odnos z našimi partnerji: bolniki, kupci, dobavitelji, lastniki in vsemi, s katerimi živimo. Le z dobrimi in odprtimi medsebojnimi odnosi je mogoče poslovno uspešnost združevati z našim temeljnim poslanstvom.

Zgraditi zaupanje s skupnostjo sega daleč onstran razvoja in raziskav ter proizvodnje naših zdravil, s katerimi se danes zdravi več kot 50 milijonov bolnikov po svetu. Pri nas, v Krki, zaupanje razumemo kot skrb za zdravje ljudi, vseh živih bitij, pa tudi narave v najširšem smislu.

Naš cilj je, da bi bila življenjsko pomembna zdravila dosegljiva čim več ljudem, obenem pa želimo prispevati tudi k izboljšanju in varnosti družbenega in naravnega okolja. Zaupanje, ki ga uživamo pri bolnikih, naših partnerjih in širši javnosti, smo pridobili z znanjem, delom po najvišjih etičnih standardih in visoko kakovostjo na vseh ravneh poslovanja.

Zavedamo se, da je njegovo ohranjanje zahtevno in se nikoli ne konča. Zato ostajamo zavezani odgovornemu poslovanju in dobrim praksam pri varovanju zdravja in okolja. V želji, da bi okolje obvarovali za prihodnje rodove, vplive, ki se jim v celoti ne moremo izogniti, stalno spremljamo, nadzorujemo, proučujemo in zmanjšujemo s trajnostnimi poslovnimi praksami.

Ob upoštevanju razvojnih potencialov podjetja imamo vedno v mislih tudi doseganje okoljskih ciljev. Nenehno uvajamo izboljšave za dolgoročno upravljanje vplivov na okolje in naravnih virov ter iščemo sodobne, inovativne rešitve. Ponosni smo, da z marsikatero dejavnostjo celo presegamo zakonske zahteve.

Želimo si, da bi vsebino, ki smo jo pripravili, razumeli kot znak partnerstva, da bomo lahko tudi v prihodnje skupaj uresničevali trajnostna načela.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

OHRANJAMO OKOLJE ZA VSE NAS

V Krki na leto **zberemo** in v predelavo **predamo** že več kot **2300 ton** odpadne embalaže. S to količino bi vsako leto zapolnili prostor, večji od 2 olimpijskih bazenov.

Z večjo energetsko učinkovitostjo smo emisije **CO₂ zmanjšali** za več kot **17.000 ton**. Enak vpliv na okolje bi dosegli, če bi posadili **85.000 dreves**.

S posodobitvijo zunanje razsvetljave v Krki v Ločni smo v zadnjih 6 letih njeno skupno nazivno moč **zmanjšali kar za 47 %**. S tem samo v 1 letu prihranimo toliko električne energije, kolikor je v povprečju porabi **10 gospodinjstev**.

S posodobitvami v zadnjih letih in strokovnim vodenjem zahtevne tehnologije smo leta 2020 na iztoku iz Krkine čistilne naprave **organsko obremenitev reke** v primerjavi z letom prej **zmanjšali za 29 %**.

Čeprav smo v zadnjih 5 letih obseg proizvodnje povečali, smo **specifično rabo energije*** **zmanjšali za 12,9 %**. To pomeni, da smo za isto storitev porabili manj energije.

* Specifična raba energije je poraba energije glede na proizvodne stroške in obseg proizvodnje.

Slavko Zupančič in Irena Čarman iz Službe varstva okolja poudarjata, da s pozitivno okoljsko naravnostjo in doslednim izpolnjevanjem zakonskih zahtev na vseh Krkinih proizvodnih lokacijah zagotavljamo ohranjanje ekoloških, biotskih in krajinskih naravnih vrednot.

DOLGOROČNE REŠITVE ZA ZMANJŠEVANJE VPLIVOV NA OKOLJE

► TANJA S. KOBE ► FOTO: ANDREJ KRIŽ, ARHIV KRKE

V Krki ostajamo zvesti vrednotam in ciljem trajnostnega razvoja, saj želimo naravno dediščino varovati tudi za naslednje rodove in za vsa živa bitja. Nenehno si prizadevamo za zmanjševanje vplivov na naravno in družbeno okolje ter tako zagotavljamo, da je naše širše okolje kakovostno, predvsem pa zdravo. V celovit sistem upravljanja okolja smo vključeni vsi zaposleni, na operativni ravni pa okoljevarstvene naloge izvajajo zaposleni v Službi varstva okolja. Kot poudarjata njen vodja Slavko Zupančič in specialistka za področje Irena Čarman, lahko le z odgovornim ravnanjem z okoljem zagotovimo dolgoročne učinke.

Kako je v Krki urejeno področje varstva okolja?

Slavko Zupančič: Varovanje okolja je pomemben del Krkine poslovne strategije. Z okoljskim certifikatom ISO 14001 smo se zavezali k nenehnemu zmanjševanju vseh svojih vplivov na okolje, zato skrb za okolje vključujemo v vse dejavnosti. Skladnost z okoljevarstveno zakonodajo in okoljevarstvenimi dovoljenji preverjamo z rednimi monitoringi vplivov na okolje.

Irena Čarman: V naši službi sledimo najboljšim razpoložljivim tehnologijam in najsodobnejšim smernicam,

katerih cilj sta racionalna raba naravnih virov in energije ter zmanjševanje vseh emisij v okolje.

Krkin krovni okoljski dokument govori o celovitem sistemu upravljanja okolja. Kaj to pomeni? Kateri so osrednji poudarki?

Slavko Zupančič: Celovit sistem upravljanja okolja se nanaša na zmanjševanje vplivov na okolje v celotnem življenjskem ciklu izdelka. Zavedamo se, da lahko največje učinke dosežemo na začetku procesa, to je pri razvoju izdelka in v proizvodnji.

Hkrati zagotavljamo ustrezno ravnanje z embalažo in neuporabljenimi izdelki, ki jih dajemo na trg. Odpadne snovi, ki nastajajo pri posameznih procesih, obvladujemo z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami ter v skladu z zakonskimi in drugimi zahtevami, ki jih je sprejela Krka.

Katera pa so okoljevarstvena področja, ki jim v Krki namenimo še posebno skrb?

Slavko Zupančič: V Krki strokovno in odgovorno obravnavamo vsa okoljevarstvena področja: rabo surovin in vode, zrak, odpadke, hrup, svetlobno onesnaževanje, biotsko raznovrstnost in posredno tudi energetska oskrba. Tako nenehno izboljšujemo sisteme čiščenja odpadnih vod in gradimo nove naprave, postavljamo najmoderneje in visokoučinkovite sisteme čiščenja odpadnega zraka, izboljšujemo sistem ravnanja z odpadki in izboljšujemo energetska učinkovitost.

Irena Čarman: Predvsem bi želela opozoriti na naša prizadevanja, ki so usmerjena v čiščenje odpadnih vod. S številnimi fizikalnimi, kemijskimi in biološkimi postopki iz odpadnih vod odstranjujemo različne vrste onesnaževal. Tako smo v zadnjem letu obremenitev očiščenih odpadnih vod zmanjšali še za 28 %. Prizadevamo si tudi za zmanjševanje porabe naravnih virov. Tako rečno vodo, ki jo potrebujemo za napajanje hladilnih stolpov, nadomeščamo z vodo iz proizvodnje in deževnico.

Katera je najboljčutljivejša točka celovite politike varovanja okolja, ki zahteva še posebno skrbno obravnavo?

Irena Čarman: Sicer ne želimo podcenjevati nobenega področja varstva okolja, ampak najkompleksnejše je ravno področje odpadnih vod. Države članice EU smo vode dolžne ohranjati v dobrem stanju, zato je tudi v Krki skrb za čim celovitejšo in učinkovitejšo čiščenje odpadnih vod ena od prednostnih nalog pri varovanju okolja. Naš končni cilj je, da površinske vode čim manj obremenjujemo, zato odpadne vode v Ločni čistimo na lastni sodobni industrijski čistilni napravi, ki sledi zahtevam, določenim na podlagi najboljših razpoložljivih tehnologij na tem področju. Odpadne vode iz Krkinih dislociranih obratov pa čistimo na lastnih ali skupnih sodobnih komunalnih čistilnih napravah.

Območje reke Krke je življenjski prostor številnih vodnih in obvodnih rastlinskih in živalskih vrst, zlasti rib, dvoživk in ptic. Zato je ekološko pomembno območje in varstveno območje Natura 2000, v sklopu katerega so prepoznane ogrožene vrste, ki živijo v našem lokalnem okolju. Na območju Krke so to ribe bolen, sulec in platnica, školjka navadni škržek, človeška ribica, bober in vidra.

Kako povečevanje proizvodnih zmogljivosti na Krkini osrednji lokaciji vpliva na obremenitev okolja?

Slavko Zupančič: Vsako povečevanje proizvodnje vpliva na okolje, vendar pa ne pomeni tudi povečanja obremenitve okolja. S sodobnimi, učinkovitimi tehnikami za zmanjševanje vplivov na okolje obremenitev ne povečujemo, na določenih področjih se stanje kljub povečanju proizvodnje celo izboljšuje.

Irena Čarman: Čeprav je farmacevtska industrija v primerjavi z nekaterimi drugimi industrijskimi panogami glede porabe vode manj intenzivna, so standardi kakovosti izjemno visoki. Zato v Krki rabo vode dosledno načrtujemo, spremljamo in nadzorujemo. Kot je bilo že omenjeno, veliko aktivnosti usmerjamo v ohranjanje kakovosti vodnih teles na vseh lokacijah, kjer imamo proizvodnjo.

Kakšne možnosti imamo za krožno gospodarstvo, usmerjeno v zmanjševanje odpadkov? Koliko nas pri tem omejujejo stroge zahteve za farmacevtska podjetja?

Slavko Zupančič: Ponovna uporaba surovin v smislu krožnega gospodarstva je zaradi zahtev za farmacevtsko proizvodnjo in velikega števila izdelkov zelo omejena. V največji možni meri izvajamo regeneracijo in ponovno uporabo topil. Poudaril bi še ločeno zbiranje odpadkov, ki jih v predelavo predamo pogodbenim izvajalcem. Ločeno zbiramo sestavljene materiale iz aluminija in plastike, ki jih pogodbeni predelovalec loči na osnovni material

Kakovost življenja prebivalcev v naši ožji okolici je primerljiva s kakovostjo na širšem območju Novega mesta.

in kot surovino proda za nadaljnjo uporabo. V zadnjih dveh letih smo ločeno zbrali 870 ton tovrstnih odpadkov, iz katerih je predelovalec pridobil 320 ton aluminija in 497 ton plastike. S tem prispevamo k uresničevanju krožnega gospodarstva pri ravnanju z odpadki.

Kaj kažejo meritve iz zadnjega obdobja? Kako uspešna je Krka pri obvladovanju okoljevarstvenih področij, še posebno tistih, ki vplivajo na kakovost življenja okoliških prebivalcev?

Slavko Zupančič: Vplive na okolje spremljamo v okviru rednega obratovalnega monitoringa, ki ga izvajajo zunanje pooblaščenice in s procesnimi kontrolami v lastnih laboratorijih. Rezultati vseh meritev kažejo, da okolja ne obremenjujemo čezmerno in da je kakovost življenja prebivalcev v naši ožji okolici primerljiva s kakovostjo na širšem območju Novega mesta.

S katerimi okoljevarstvenimi izzivi se bo Krka soočala v prihodnje?

Slavko Zupančič: Skrb za okolje nenehno prinaša nove izzive in priložnosti na vseh področjih varstva okolja. Vse obravnavamo z veliko odgovornostjo in jih rešujemo sproti. Glede na podnebne spremembe, s katerimi se srečuje cel svet, pa bi poudaril zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, še posebno ogljikovega dioksida, ki izhaja iz energetske oskrbe.

PITNA VODA JE PRIVILEGIJ

Ali ste vedeli, da ustekleničena voda zahteva tudi do 2.000-krat več energije kot jo potrebujemo za proizvodnjo vode iz pipe, popolna razgradnja ene same plastenke pa traja okoli 450 let?

Če k temu dodamo še dejstvo, da je voda iz vodovoda bolj sveža, bogata s kisikom in bolj zdrava, je razlogov za uživanje vode iz vodovoda več kot dovolj. Pitna voda je preprosto dragocena in hkrati privilegij, ki ga velik del sveta nima.

Krkaši, pijmo vodo iz vodovoda in zmanjšajmo porabo plastenk. Skupaj lahko z drobnimi, a pomembnimi koraki ohranimo zdravo okolje za prihodnje generacije.

MARKO LAMPRET, TEHNIČNI DIREKTOR

NAČELA TRAJNOSTNEGA RAZVOJA SO DEL VSEH NALOŽBENIH PROJEKTOV

Krkin razvoj temelji na organski rasti, kar pomeni, da potrebam naših kupcev sledimo z lastnimi zmogljivostmi. V vseh korakih uveljavljamo model vertikalno integrirane proizvodnje. Sami proizvajamo vstopne surovine in aktivne snovi ter končne izdelke za trg.

Proizvodnja v Sloveniji poteka na matični lokaciji v Ločni, Bršljinu, Šentjerneju, Krškem in Ljutomeru, v tujini pa na Hrvaškem, Poljskem, v Nemčiji in Ruski federaciji. Poleg tega imamo proizvodni obrat v mešani lasti na Kitajskem.

V okviru strategije vlaganja in naložb vsako leto znatna sredstva namenimo zagotavljanju zmogljivosti za proizvodne in spremljajoče procese. Načrtujemo, da bomo v letu 2021 za to namenili 113 milijonov EUR. Najzahtevnejši projekt bo v Krškem, kjer bomo povečali zmogljivosti kemijske proizvodnje surovin. Končujemo pridobivanje dovoljenj, gradnja pa naj bi se začela v drugi polovici leta.

V Ločni smo zgradili večnamensko skladišče, pripravljamo pa projektno dokumentacijo za nov pakirni center in nov farmacevtski proizvodni objekt OTO 2. V proizvodnih objektih OTO, Notol in Notol 2 posodabljam in povečujemo zmogljivosti, v razvojno-kontrolnih centrih pa posodabljam prostore. Začeli smo gradnjo dodatnih parkirnih mest v Kosovi dolini.

V podjetju Krka-Rus v Istri v Ruski federaciji povečujemo proizvodne zmogljivosti, načrtujemo pa že nov proizvodni obrat.

Pri naložbah upoštevamo načela trajnostnega razvoja in uvajamo najboljše razpoložljive tehnike za varno delo z najmanjšimi učinki na okolje.